

Woensdag 31 mei

Gelijk na de ochtendwijing, koud en zeven uur, vertrekken we al met de auto naar Mazabuka. Vooraf heb ik snel een kommetje muesli en een kop thee naar binnen gewerkt. De reden van dit vroege vertrek is dat ik later op de dag nog afspraken heb. Spencer rijdt en Piston en Lafter zitten op de achterbank van de Hilux. Een fel zonnetje schijnt in mijn gezicht. Onderweg op de dirtroad zien we nog een groep apen oversteken. Soms zie je dat in het gebied waar veel bebossing is. Even over achten bereiken we Mazabuka. Piston gaat daar bankzaken regelen en wij rijden door naar de plek waar een oma voor twee kleinkinderen zorgt. Haar dochter heeft als verpleegster op de Missie gewerkt en is al een hele tijd geleden overleden, haar twee kinderen als wezen achter latend. We hebben de afspraak dat we vanuit Nederland voor deze twee het schoolgeld betalen. Vandaag gaan we dat regelen. De oma woont met de twee kinderen in een zeer armoedige bedoening. Mijn tuinschuur thuis is er een paleisje bij en dat wel heel wat zeggen. De twee kinderen, Ruth en Mwanse, zijn op school en na een gesprekje met de oma gaan we ze daar opzoeken. We worden ontvangen door een bijdehandse strenge vrouwelijk hoofd. Ze kent ons en de situatie van Ruth en Mwanse. Ruth zit in Grade 9 en Mwanse in Grade 12. Beiden moeten dit jaar examens doen. De klassenleraar wordt erbij gehaald met de rapporten van de twee. Resultaten zien er redelijk uit, maar volgens de directeur moet het beter kunnen. Dan worden Ruth en Mwanse zelf binnen geroepen en ze krijgen een opvoedende preek van het schoolhoofd. Ik hoop voor ze dat het gaat werken. De oma verdient het zeker. We krijgen details mee om het schoolgeld te betalen op de bank en Lafter regelt dat. Ik doe boodschappen voor de rest van mijn verblijf op de Missie. Ook kijk ik in verschillende winkels voor eventuele gelegenheidskoopjes. Soms kan je goedkoop iets van kleding op de kop tikken. Deze keer heb ik geen succes. Om half één rijden we weer naar de Missie. Ik heb nog tijd om een boterham te eten voor mijn volgende afspraak.

Theresa komt vanmiddag en ik wil met haar de high lights van mijn zoek aan de Missie bespreken. Febby komt er ook bij en laat de volgende onderwerpen de revue passeren. De situatie van het wagenpark, eventueel aanschaf andere auto's, samenstelling van het lokale bestuur (board), Informatie delen op facebook, PC in kantoor Piston vervangen en plan waterpompen in de community. Ook bespreken we de komende investeringen voor opknappen weeshuis, pre school, bouwen hostel en vernieuwen dak OPD (polikliniek). Heel wat onderwerpen die de komende tijd de aandacht van de Board en het MT zullen krijgen. Het is een fijn gesprek. Theresa zal een plan maken voor het opknappen van het weeshuis. Fondsen hiervoor zijn veelal aanwezig. We nemen hartelijk afscheid, want voor mijn vertrek zal ik haar niet meer zien. Fijn betrokken mens. Van Febby krijgt ze nog een tas met groene mais mee.

Daarna eten maken (gebakken aardappelen met verse worst en worteltjes), douchen en de dingen van deze dag op de laptop zetten.

Donderdag 1 juni

Gisteren heeft de Missie een Honda motor ontvangen van het Districtskantoor Gezondheidszorg. Het is een prachtige machine geschikt om over de zandwegen te rijden in de buitengebieden. Gadiël heeft hem opgehaald uit Mazabuka. Vooral voor kleine boodschappen kan het handig zijn en scheelt het in de kosten. In het verleden ben ik ook al eens naar David Green gebracht als duo passagier. Zelf heb ik het er niet zo op om zo ergens naar toe te worden gebracht over zandwegen vol kuilen. Ik voel me erg afhankelijk van de stuurkunst van de berijder. In het verleden zijn er nog al eens

botbreuken voorgekomen als men tegen de grond ging, hoewel gassen natuurlijk wel een uitdaging is.

Spencer moest gisteravond laat nog een man naar het ziekenhuis in Mazabuka brengen. Hij had zijn been gebroken tijdens voetbaltraining. Hier in de kliniek kunnen ze daar niets aan doen, behalve doorverwijzen. Ze hebben hem een pijnkiller gegeven. Spencer vertelde dat hij onderweg toch nog heel veel pijn had als ze door de kuilen op de dirtroad reden. Soms schreeuwde hij het uit. Maar wat kan je doen in zulke situaties. In het ziekenhuis in Mazabuka hebben ze een röntgenfoto gemaakt en de breuk gezet.

Ik kwam er ook achter dat er bij de verloskamer een kamertje is ingericht om mannen te besnijden. Het schijnt preventief te werken om Hiv/Aids te voorkomen (heb ik op internet opgezocht). Het wordt dan ook bij volwassenen gedaan. In het verleden kwam er een team met uitrusting langs om deze ingreep te doen. Nu zijn hiervoor een aantal verpleegsters en verplegers opgeleid en mag men het zelf doen. Nu hebben we dus hiervoor een volledig ingerichte mini operatiekamer. Toen men hier de eerste keer dit kwam doen mocht ik zo'n ingreep op enige afstand meemaken. Alles gaat onder plaatselijke verdoving. Het is niet zo dat het nu standaard wordt gedaan bij alle jongetjes die worden geboren.

Vandaag is de auto ook weer heel de dag bezet met het Trachoma programma. Ik kan dus geen bezoeken plannen en doe administratief werk op de laptop, hoewel dat na een paar uur wel gaat vervelen en ga ik maar eens een rondje over de Missie maken en maak zo hier en daar een praatje. Het is nog steeds fris, gerekend naar hoe het hier normaal qua temperatuur is. Wel leuk is dat ik via Skype even contact had met Jan Baas uit Nieuw Lekkerland. Jan heeft destijds met zijn gezin een jaar op de Missie gewoond om bouwprojecten te begeleiden. Leuk om even bij te praten. Ik zag wel dat Skypen nogal wat Mb's van mijn internet bundel afsnoept.

Vrijdag 2 juni

Vanmorgen kom ik tot een aparte ontdekking. Ik had zo'n vaag gevoel dat ik mijn vliegticket nog eens goed moest bekijken. Ik was in de vaste overtuiging dat ik volgende week dinsdagavond terug zou vliegen en had dat aan iedereen verteld. Met mijn agenda en ticket in de hand blijkt dat maandagavond te zijn. Op zich heel fijn voor me, want ik wil zo langzamerhand wel naar huis toe. Maar aan de andere kant heeft iedereen met dinsdag gerekend. Ik ga eerst maar eens naar Febby om het haar te vertellen. Ze moet hard lachen, zeker ook omdat ik een paar reizen terug het vliegtuig in Lusaka heb gemist en een dag later pas kon vertrekken. Daarna heb ik Henny ingelicht en die was erg verrast omdat ze alles had geregeld om me woensdag van Schiphol te halen. Nadat ze aan het idee was gewend vindt ze het toch wel heel fijn dat ik een dag eerder terug ben. In het vervolg beter opletten Wout Kleine.

Avice en de tuinmannen werken aan de waterpijp vanaf de visvijver naar de kleine groentetuin. In de visvijver wordt het lekwater gepompt bij het volmaken van de watertanks. Soms wordt er veel water verspild als nog niet alle tanks vol zijn. Met het water uit de visvijver kan de grote groentetuin worden geïrrigeerd. Nu kan dat ook naar de kleine tuin. Tot heden werd dit gedaan met een slang op de waterleiding. Een hele verbetering en het watergeven gaat ook veel vlugger. Obed is er blij mee.

Vanmorgen zijn Gibson en Piston naar Mazabuka om daar kuikens op te halen voor slachtkippen. In zes weken tijd worden de kuikens opgefokt tot volwaardige slachtkippen. Deze actie brengt veel geld op voor de Missie. Ik ben erbij als de 200 eendagskuikens in het hok worden uitgezet. Een prachtig gezicht. Ze rennen heen en weer en het is een gepiep van jewelste. Clinton is de verzorger van de kippen en hij heeft het

hok keurig in orde gemaakt voor de tweede serie slachtkippen. De komende weken slaapt hij ook in een aparte ruimte van de kippenschuur om ook in de nacht maatregelen te kunnen nemen. Vanavond gaat er plastic voor de ventilatieopeningen en zet hij warme potten met houtskool in de ruimte om zo warmte te creëren. Ook 's-nachts regelt hij dat dus.

De Hilux is om drie uur terug van het programma van Trachoma. Dat geeft mij de kans om een bezoek aan Barbara Shenton te brengen. Ik weet dat ze inmiddels weer thuis is gekomen op de Protea farm. Spencer rijdt me ernaar toe. Inderdaad vind ik haar thuis en ze zit natuurlijk sport te kijken. Ze is blij me te zien deze 88 jaar oude dame. In het verleden hebben we altijd zo'n open huis gevonden bij haar en haar overleden man Bob. Het zijn echte vrienden geworden waar we af en toe gingen eten of een drankje dronken. Nu is ze alleen en wordt verzorgd door personeel. Sam, de kok, zorgt dat ik een kop koffie krijg. We praten bij over de Missie en persoonlijke zaken. Als ik vertrek gaat ze met de rollator mee naar de auto, moet huilen als ik afscheid neem van haar. Binnenkort wordt ze 89 jaar.

Zaterdag 3 juni

Een laatste werkdag op de Missie en ik probeer vandaag al een aantal zaken af te ronden. Er kwam vanmorgen een net geklede heer naar mijn huis, gebracht door één van de tuinmannen. In de regel hou ik er niet van dat wildvreemden naar mijn huis komen. Het personeel weet dat ook. Iedereen hoort zich eerst te melden bij Febby of Bbuna. De man vertelt dat hij ambulante patiënt is in onze kliniek en uit Lusaka komt. Hij krijgt al een maand lang elke dag een injectie toegediend. De behandeling duurt nog twee weken. Hij vertelt dat hij onder de indruk is van de sfeer hier op de Missie en de passie waarmee wordt gewerkt. Hij wil dat graag tot uitdrukking brengen door dit op papier te zetten. Ik vind dat hij hiervoor bij Febby moet zijn en verwijst hem daar ook heen. Later komen ze samen nog bij mij binnen en de man begint weer hetzelfde verhaal. Hij heeft diverse behandelingen gehad in verschillende klinieken in Lusaka, maar nooit heeft dat resultaat gehad. Hij is lovend en dankbaar voor de aandacht die hij hier krijgt. We zeggen nogmaals dat hij dat uit maar dank op papier stellen we erg op prijs. Febby biedt aan dat zij de laptop wel wil opstarten en zijn dank in te typen. Later blijkt dat haar dat wel twee uur heeft gekost van de tijd waar ze toch al krap in zat. Maar we hebben een dankbetuiging op papier.

Na de middag ga ik met de Hilux naar Rodney Anderson op ca. een uur rijden van de Missie via dirtroads. Lekker hoor even alleen op pad. Ik vind hem thuis tussen zijn honden, die verschrikkelijk te keer gaan. Rodney moet me via de hekken binnen laten, ze zouden me aanvallen. Als Rodney erbij is zijn het makke schapen. Als dank voor alles wat Rodney betekent voor de Missie heb ik een tray eieren meegenomen, die onder dank in ontvangst wordt genomen. Rodney is slecht ter been vanwege twee kunstknieën. Hij schuifelt maar wat, toch weet hij thee te zetten en we drinken dat buiten op zijn terras met uitzicht op zijn mooie tuin. Hij is vrijgezel en zit al heel lang in het lokale bestuur van de Missie. Hij heeft altijd een hele goeie baan gehad en woont nu op de Sqaure ranch, die hij cadeau heeft gekregen van de eigenaar van Wellspring Ltd. Dit is een hele grote commerciële

boeren organisatie met meerdere boerderijen. De Sqaure ranch is 500 ha groot en Rodney houdt daar vee. Het is altijd heel leuk om een middag hem te bezoeken en te praten over Zambia. Vorige keer heb ik al eens verteld dat hij veel geld uitgeeft aan intelligente zwarte kinderen door hun schoolgeld te betalen. Van één van hen heeft hij vorig jaar een heuse Jaguar gekregen als dank voor zijn hulp. De persoon had het gemaakt in Zambia en vond dat hij de oude Rodney moest bedanken. Met de Jaguar is er vaak niet te rijden op de dirtroads met veel kuilen. Ik

mocht de auto van nabij bekijken en het is echt een beauty. Bizarre wereld hier. Net voor donker ben ik weer terug op de Missie.

Na het eten nog veel overleg met Febby en Gadiël, nodig om papierwerk af te ronden.

Zondag 4 juni

Om zeven uur opgestaan. De afgelopen dagen heb ik tussendoor gewerkt aan een preek, waarvoor ik gevraagd ben om die vanmorgen in de kerkdienst te doen. Ik was een heel eind klaar en voor het ontbijt rond ik het af. Om kwart voor tien begint de dienst. Bbuna doet de Bijbelstudie, het gaat over waar je een kerkleider aan kunt herkennen. Heel praktisch en hij wil er de volgende keren verder mee gaan. Daarna volgende de gewoonlijke getuigenissen, koren, collecte en ben ik aan de beurt. Mijn thema is "Geloven als een kind", naar aanleiding van Mattheus 18 vers 1:5. Een tijd terug had ik hierover een preek gehoord in Barendrecht van ds. Floor. Toen dacht ik, dat ga ik eens gebruiken als ik in Zambia wordt gevraagd. Er wordt aandachtig geluisterd en na het amen krijg ik een applaus, hetgeen hier niet bijzonder is. Kwart over twaalf vormen we onder het handen geven, weer een lange rij buiten. Het blijft indrukwekkend.

Als ik iets bij Febby wil vragen, zit ze net te eten met Friday. Ze eten veel samen met Gadiël erbij, maar die is vanmorgen vroeg vertrokken naar Choma voor een workshop. Ik mag niet weg en moet mee-eten, Nsima, groente, villiage kip en saus. Dus daar ga ik weer, met mijn handen eten. Toch wel gezellig al pratend met elkaar. Friday is een leuke gast en erg gemotiveerd voor zijn werk als CO, soort basis arts.

De rest van de middag dingen afronden en vast inpakken. Morgenochtend vertrekken we op tijd naar Lusaka, waar ik tegen de avond op het vliegveld wordt gebracht voor de reis huiswaarts. Jullie horen van mij.

Spencer	chauffeur
Piston	evangelist en boekhouder
Lafter	hoofdverpleegster
Theresa	dochter oprichter Missie en lokaal bestuurslid
Febby	manager missie, EHT gezondheidswerker
Gadiël	gezondheidswerker
David Green	blanke boer
Henny	Vriendin van Wout
Avice	onderhoudsman
Obed	tuinman voor de groente tuinen.
Gibson	verpleegkundige/lid spiritual committee
Clinton	verzorger kippenproject
Barbara Shenton	blanke boerin, op 20 min. rijden bij de missie vandaan.
Bbuna	pastor en ass. manager
Anderson	lid lokaal bestuur
Friday	arts in de kliniek